

Uutiskirje Jäsenille

N:o 4 (71) * Torstaina 3. maaliskuuta 2011
Toimittanut Juhani Haapasaari

Yhtiö ei suostunut antamaan Managereidensa palkkatietoja RTG:lle sakot välimiesoikeudessa

RTG Ground Handling Oy

IAU:n kanne RTG Ground Handling Oy:tä vastaan käsiteltiin välimiesoikeudessa 15.2. Kanteessaan IAU vaati oikeutta vahvistamaan RTG:n menettelevän työehtosopimuksen vastaisesti. Yhtiö kieltäytyi antamasta Managereidensa palkoista tarpeellisia tietoja pääluottamusmiehelle sopimuksen soveltamista koskevien tulkintariitojen selvittämiseksi. Tuomiossaan välimiesoikeus vahvisti IAU:n vaateen ja langetti RTG:n maksamaan IAU:lle hyvityssakkoa työehtosopimuksen tietensä rikkomisesta.

Muita kiistanalaisia asioita

IAU:n kanne sisälsi pääluottamusmiehelle annettavia tietoja koskien riidanalaisina kysymyksinä lisäksi työaikakirjanpidon ja työvuoroluettelot, sairausajan palkat, erotusarvot

sekä lisäeläkkeet. Näistä onnistuttiin sopimaan osapuolten välillä välimiesoikeuden istunnon aikana ja oikeus vahvisti sovinnon.

Työaikakirjanpito ja työvuoroluettelot

IAU totesi, että RTG:llä oli työsuojelupiirin tarkastusten mukaan puutteellinen työaikakirjanpito, eikä siitäkään annettu pääluottamusmiehelle tietoja. Työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvia Managereita ei sisällytetty työaikakirjanpitoon eikä heidän työvuoronsa olleet vuorolistoilla. Oletus oli, että samaan aikaan kun Managereilla teetettiin palkatonta ylityötä, osa työntekijöistä oli osaaikaistettuina yhtiön vedotessa tuotannollisiin ja taloudellisiin syihin.

Nyt välimiesoikeuden vahvistamana sovittiin, että pääluottamusmiehen tulee jatkossa saada nähtäväkseen työaika-

kirjanpito ja työvuoroluettelot sekä saada niistä tarvittavassa laajuudessa kopioita.

Sairausajan palkat

Sairausajan palkkoista IAU oli todennut, että ne oli maksettu vain peruspalkan mukaisesti, vaikka oikea laskuperuste olisi ollut keskituntiansio. Kun virheellinen maksutapa oli tullut esiin, korjaukset tehtiin ainoastaan niille työntekijöille, jotka osasivat ilmoittaa keskituntiansionsa. Muiden työntekijöiden sairausajan palkanmaksua ei voitu selvittää siksi, että RTG ei suostunut antamaan tarpeellisia tietoja.

Nyt sairausajan palkoista sovittiin välimiesoikeuden vahvistamana, että keskituntiansion perusteella maksettavan sairausajan palkan oikeellisuuden varmentamiseksi perustetaan työryhmä, jonka teh-

Jatkuu seuraavalla sivulla ...

Barona Handling Oy, ISS Aviation Oy, Raskone Oy, RTG Ground Handling Oy, YIT Avia Oy:
Työryhmä kiintiölippuedun menetyksistä aloittaa työnsä s. 2

...jatkoa edelliseltä sivulta

tävänä on selvittää ensin sairautensa palkanlaskentaperusteiden oikeellisuus ja sen jälkeen varmistaa myös yksilökohtaisten maksujen oikeellisuus. Molemmat osapuolet nimeävät edustajansa työryhmään.

Erotusarvojen maksaminen

Niille RTG:n työntekijöille, jotka ovat siirtyneet suoraan Finnairin palveluksesta liikkeenluovutuksella RTG:n palkkalistoille, ei ole maksettu ns. lukittuja erotusarvoja. Erotusarvoja saattaa olla maksamatta aina vuodesta 2002 asti. Lukitut erotusarvot ovat olleet 20 – 50 euroa kuukaudessa työntekijästä riippuen. Kaikilla työntekijöillä tällaista erotusarvoa ei kuitenkaan ole ollut.

Kun pääluottamusmies pyysi selvitystä erotusarvoista, silloinen RTG:n toimitusjohtaja totesi, että Finnair ei ollut toimittanut tietoja lukituista erotusarvoista liikkeenluovutuksen yhteydessä. Tämä väittäminen ei pitänyt paikkansa, koska samoihin aikoihin Finnairilta Oulu Ground Handling Oy:lle ja North Ground Handling Oy:lle liikkeenluovutuksella siirtyneille työntekijöille on maksettu heille kuuluvat lukitut erotusarvot.

Nyt ongelman ratkaisemiseksi välimiesoikeuden vahvistamiseksi sovittiin, että RTG selvittää lukittujen erotusarvojen määrän ja ilmoittaa niistä pääluottamusmiehelle. Jos RTG:n entinen yrittäjä on todellisuudessa

sa kadottanut saamansa lukittujen erotusarvojen tiedot, ne ovat kuitenkin yhä laskettavissa Finnairin arkistotietojen pohjalta.

Lisäeläke

Pääluottamusmies oli vaatinut RTG:ltä selvitystä vuosina 2003, 2006 ja 2009 maksetuista lisäeläkkeistä, mutta hänelle ei annettu maksuja koskevia tietoja. Vaatimus liittyi siihen, että osalle Finnairin palveluksesta Oulu Ground Handling Oy:lle ja North Ground Handling Oy:lle liikkeenluovutuksella siirtyneistä työntekijöistä oli maksettu aiemman eläkeetuuden kompensoimiseksi lisäeläkettä. Kun heidät siirrettiin edelleen liikkeenluovutuksen ehdoin RTG:n palkansääjiksi 2007, lisäeläkkeen maksaminen kuitenkin lopetettiin ilman asianmukaisia selvityksiä. Niille työntekijöille, jotka siirtyivät suoraan Finnairilta RTG:lle, ei lisäeläkettä koskaan maksettuakaan.

Nyt lisäeläkeiden osalta välimiesoikeuden vahvistamiseksi sovittiin, että RTG selvittää vakuutusyhtiöstä lisäeläkkeiden tilanteen ja saattaa asian jälkeen pääluottamusmiehen tietoon.

Manager -case

Toisin kuin edellä kerrotuissa asioissa, yhteistä näkemystä IAU:n ja RTG:n välillä ei löytynyt ns. Manager -casessa, joten se jäi välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

RTG sai sakkotuomion jo 30.12.2009 välimiesoikeudes-

sa managerikäytäntönsä vuoksi. Yhtiö oli muuttanut osan päällikkövirkaileijoiden ja kuormausesimiesten nimikkeistä Station, Station Assistent, Ramp ja Ramp Assistent Managereiksi olettaen, ettei kyseisissä tehtävissä työskenteleeseen tarvitsisi soveltaa Lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta. Näin ei kuitenkaan ollut, vaan välimiesoikeus vahvisti IAU:n ajaman kanteen, jonka mukaan RTG oli velvollinen soveltamaan kyseistä sopimusta myös Managereihin.

Keväällä 2010 pääluottamusmies tiedusteli kahteen eri otteeseen Managereiden palkkatietoja ja työaikoja selvittääkseen, oliko RTG alkanut noudattamaan välimiesoikeudessa annettua tuomiota. Ensimmäiseen tiedusteluun RTG:n toimitusjohtaja vastasi sähköpostiviestillä käyneensä jokaisen Managerin kanssa neuvonpidon ja ”päättös jokaisen Managerin tahtotilasta” oli viestitetty ”aikataulun mukaisesti” työnantajaliittoon.

Toiseen pääluottamusmiehen tiedusteluun tuli vastaus kirjjeellä: ”RTG ei voi yksipuolisesti muuttaa työehtosopimusta ja neuvotteluiden tulos Managereiden kanssa oli se, että yksikään ei halua

muuttaa oma-aloitteisesti työehtosopimustaan. Yksityiskohtaisia palkkatietoja RTG voi antaa ainoastaan kyseessä olevan henkilön allekirjoitettua valtakirjaa vastaan.”

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta

Oikeudellinen arviointi

Manager -casesta välimiesoikeus totesi, että työehtosopimuksen osana olevaa yleissopimuksen 3.1 luvun määräystä kohdassa ”Neuvottelujärjestys” on tulkittava siten, että työnantaja on velvollinen työntekijän suostumuksesta riippumatta antamaan luottamusmiehelle kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot. Sen, että RTG:n asianajaja vetosi vastineessaan samaisen yleissopimuksen 5 luvun 1 kappaleen määräykseen, jonka mukaan kuutta henkilöä pienemmistä työntekijäryhmistä ei anneta ansiotietoja, ei välimiesoikeus katsonut olevan sovellettavissa neuvottelujärjestyksen tarkoittamissa epäselvyyss- ja erimielisyystilanteissa.

Yksimielinen tuomio

Esitetyillä perusteilla sekä työtuomioistuimen tuomioihin TT:2006-62, TT:1979:66 ja TT:1995-37 viitaten, välimiesoikeus katsoi, että työehtosopimuksen soveltamiseen liittyvien epäselvyyksien asianmukaiseksi käsittelemiseksi Managereita koskevat palkkatiedot tulee antaa pääluottamusmiehelle asianomaisten henkilöiden suostumuksesta riippumatta ja myös riippumatta siitä, koskevatko tiedot kuutta työntekijää pienempiä työntekijöiden määriä. Koska työnantaja RTG oli rikkonut työehtosopimuksen mukaista tietojen antamisvelvolli-

suutta, välimiesoikeus katsoi oikeaksi tuomita RTG maksamaaan työehtosopimuslain 7, 9 ja 10 §:n nojalla IAU:lle hyvityssakkoa 1 000 euroa.

Työnantajaliiton tuettua asian eri käsittelyvaiheissa työnantajan sopimuksen vastaista menettelyä, välimiesoikeus katsoi oikeaksi tuomita myös Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n maksamaan IAU:lle hyvityssakkoa 1 000 euroa.

Osapuolten esittämien oikeudenkäyntikuluja koskevien vaatimusten osalta välimiesoikeus katsoi oikeaksi määrätä RTG:n ja PALTA:n jutun hävitessään yhteisvastuullisesti korvaamaan IAU:n oikeudenkäyntikulut 4 500 euroa lisätynä 23 %:n arvonlisäverolla.

Yhteys RTG:n lakkoon

RTG:ssä viime vuoden loka-kuussa järjestetyllä lakolla ja nyt annetulla välimiesoikeuden tuomiolla on asiayhteytensä. Tuolloin vuorokauden kestänyt lakko päättyi valtakunnansovittelija **Esa Lonkan** sovintoehdotuksen hyväksymiseen. Siihen sisältyi määräys osapuolten yhdessä toteuttamasta pikaisesta selvitystyöstä ja toimista, joilla RTG:hen palautetaan työehtosopimuksen määräysten ja välimiesoikeuden kunnioitus. Tämän johdosta kaikkien RTG:n työntekijöiden, joilla on vielä epäselvyyksiä työehtojensa ja tässä uutiskirjeessä mainittujen asioiden suhteen, on syytä olla yhteydessä pääluottamusmieheen tai suoraan liittoon.

Kiintiölippuedun kompensoiminen

Barona Handling Oy
ISS Aviation Oy
Raskone Oy
RTG Ground Handling Oy
YIT Avia Oy

Nykyisen työehtosopimuksen solmimisen yhteydessä osapuolet sopivat asettavansa työryhmän, jonka tehtävänä on ratkaista palkkausjärjestelmään syntyvät ongelmat, kun muu kuin lentoyhtiöryhmään kuuluva yritys tuottaa aiemmin lentoyhtiöryhmään kuuluneen yrityksen tuottamat lentoliikenteen palvelut. Lyhyesti todeten kysymys on kiintiölippuedun menettäneiden työntekijöiden kompensoitamisesta. Määräys koskee tällä hetkellä Finnair ja SAS -konserneista Baronan, ISS:n, Raskoneen, RTG:n ja YIT:n palvelukseen liikkeenluovutuksella siirrettyjä työntekijöitä.

Työryhmän työn aloittamista on hidastanut SAS-konsernin edustajan puuttuminen. Sittemmin edustajaksi on nimetty **Anita Forssén**, mutta tällä välin työryhmän puheenjohtajana toimiva valtakunnansovittelija **Esa Lonka** ehti jo hiihtolomalle. Hänen palatessa ensi viikolla tehtäviinsä, työryhmän työn odotetaan käynnistyvän pikaisesti. Finnairin edustaja työryhmässä on **Vesa Müller**. IAU:ta edustavat pääluottamusmiehet **Pekka Kähkönen** ja **Mikko Tuunanen**.